

2010 թվականի նոյեմբեր ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

2010 թ. նոյեմբերի 9-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Ջավադյանը, նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ամալյա Սարիբեկյանը, Աշոտ Մկրտչյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը, որը հաջորդել է դրամավարկային քաղաքականության ծրագրի հրապարակմանը, սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ առկա նոր տեղեկատվության հիման վրա գնահատականներ տրվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ միտումներին: Հոկտեմբերին շարունակվել է պարենային ապրանքների գների աճը, որի արդյունքում 12-ամսյա գնաճի ցուցանիշը, նախորդ ամսվա նկատմամբ ավելանալով 0.5 տոկոսային կետով, կազմել է 9.1%, որի 4.4 տոկոսային կետը միայն հացամթերքի, մրգի և բանջարեղենի գների աճի արդյունք է:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության 2010 թ. հոկտեմբերին արձանագրված 1% գնաճի 0.8 տոկոսային կետը պայմանավորված է եղել պարենային ապրանքների գների 1.4% աճով: Ընդ որում, միայն «Հացամթերք», «Կաթնամթերք», «Չու» և «Սիրգ» ապրանքախմբերում գների աճի նպաստումն ամսական գնաճին կազմել է 1.3 տոկոսային կետ, ինչի ազդեցությունը գնաճի վրա մասամբ չեզոքացվել է բանջարեղենի գնի անկմամբ: Ամսական գնաճին 0.1-ական տոկոսային կետով նպաստել են ոչ պարենային ապրանքների գների 0.9% և ծառայությունների սակագների 0.3% աճերը:

2010 թ. երրորդ եռամսյակում շարունակվել է տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղումը, որի պարագայում հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արձանագրվել է 2.8% տնտեսական աճ: Ընդ որում, արդյունաբերության ճյուղի ավելացված արժեքի աճը կազմել է 9.7%՝ պայմանավորված ինչպես ներքին պահանջարկի աճի, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վերականգնման պայմաններում արտաքին պահանջարկի աճի հետ: Արդյունաբերության ճյուղի աճն արձանագրվել է մետաղական հանքաքարերի արդյունահանման, սննդամթերքի, խմիչքների, շինանյութերի, քիմիական արդյունաբերության, մետալուրգիայի և ոսկերչական արտադրատեսակների արտադրության ծավալների աճի հաշվին: Շինարարության ճյուղում արձանագրվել է ավելացված արժեքի 2.7% աճ, ծառայությունների ոլորտում՝ 5.4% աճ: Շարունակվել է գյուղատնտեսության ճյուղի անկումը, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 17.8%, ընդ որում, բուսաբուծության ենթաճյուղի անկումը կազմել է 25.6%, իսկ անասնապահության ենթաճյուղինը՝ 2.4%:

Ինչ վերաբերում է արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներին, պահպանվել է ապրանքների արտահանման ծավալների աճի տեմպը, որը 2010 թ. հունվար-սեպտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 43.9%: Ապրանքների ներմուծման աճի տեմպը շարունակել է դանդաղել և նշված ժամանակահատվածում կազմել է 19.2%:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Հոկտեմբերին ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի անփոփոխ մակարդակի պայմաններում ՊՊ առաջնային շուկայում նախորդ ամսվա համեմատ արձանագրվել է տոկոսադրույքների նվազում. մասնավորապես՝ մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքը նվազել է 1.61 տոկոսային կետով և կազմել 9.89%: Ռեպո շուկայում միջին տոկոսադրույքն աճել է 0.2 տոկոսային կետով և կազմել 7.5%: Միջբանկային ռեպո շուկայում տոկոսադրույքն ավելի ցածր է: Արտարժույթի շուկայում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի անվանական փոխարժեքը սեպտեմբերի միջինի համեմատ արժևորվել է 0.85%-ով և կազմել 360.3 դրամ, իսկ եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 5.18%-ով՝ կազմելով 500.47 դրամ:

ԿԲ և Կառավարության հետ համատեղ ապադոլարայնացման միջոցառումների արդյունքում դոլարայնացման մակարդակը շարունակել է նվազել. հոկտեմբերին, նախորդ ամսվա նկատմամբ, նվազումը կազմել է 3%՝ պայմանավորված դրամային ավանդների 1% աճով և արտարժույթային

ավանդների 3%-ով անկմամբ (բացառելով դրամի արժեքավորման ազդեցությունը՝ 2.3%-ով): Չնայած դոլարիզացիայի տեմպերի շարունակական նվազմանը, հոկտեմբերին տնտեսության վարկավորման ընդհանուր ծավալում շարունակել են գերակշռել արտարժույթով վարկերը, ինչը տեղի է ունեցել առևտրային բանկերի Ջուտ արտաքին ակտիվների նվազման, ինչպես նաև ԿԲ-ում արտարժույթային թղթակցային հաշվի ավելցուկային միջոցների հաշվին:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո Խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Նոյեմբերի սկզբին ԱՄՆ Ֆեդերալ ռեզերվային համակարգը նախաձեռնեց ընդլայնողական քաղաքականության երկրորդ փուլի իրականացումը՝ ԱՄՆ տնտեսական աճի և գործազրկության միտումների դեռևս ոչ ցանկալի զարգացումների ներքո: Գնաճի երկարաժամկետ կանխատեսումների կայունության պարագայում նրանք անհրաժեշտ գտան տնտեսությանը լրացուցիչ խթաններ տրամադրել: Այս միջազատումների շրջանակում Ֆեդերալ ռեզերվային համակարգի Դրամավարկային քաղաքականության հանձնաժողովը որոշեց մեծացնել արժեթղթերի իր պորտֆելը, մինչև 2011 թ. երկրորդ եռամսյակի ավարտը գնելով 600 մլրդ դոլար ծավալով երկարաժամկետ պետական պարտատոմսեր: Այսպիսի ծավալներով քանակական ընդլայնման քաղաքականությունն էական նախադրյալ է երկարատև ժամանակահատվածում հիմնական պարենային և հումքային շուկաներում գների հավանական աճի համար, որն, անշուշտ, իր բացասական ազդեցությունը կթողնի նաև ՀՀ տնտեսության վրա՝ գնաճային ռիսկերի դրսևորման հավանականության աճի առումով:

Խորհուրդը, հիմք ընդունելով հիմնական պարենային և հումքային ապրանքների միջազգային շուկաներում վերջին ժամանակաշրջանում արձանագրված գների միտումները, ինչպես նաև Ֆեդերալ ռեզերվային համակարգի քանակական ընդլայնման քաղաքականության հավանական ազդեցությունները առաջիկայում, միակարծիք է ՀՀ տնտեսությունում գնաճային ռիսկերի դրսևորման հավանականության աճի վերաբերյալ: Մյուս կողմից, ՀՀ տնտեսության ներքին զարգացումներով պայմանավորված համախառն պահանջարկի դանդաղ տեմպերով վերականգնումը դեռևս գնաճային ճնշումներ չի ստեղծում. հարկաբյուջետային թույլ ընդլայնողական քաղաքականությամբ, մասնավոր ծախսումների ոչ բավարար աճով պայմանավորված և աշխատուժի շուկայից եկող ազդակները, չեզոքացնելով միմյանց, գնաճային միջավայր չեն ձևավորում:

Խորհուրդը գնահատում է, որ տնտեսության զարգացումների նկարագրված հեռանկարում կշարունակվի և կավելանա արտաքին հատվածի գերակա ազդեցությունը գնաճային միջավայրի ձևավորման առումով: Այս իրավիճակում նույնիսկ, Խորհուրդը տոկոսադրույքների բարձրացման անհրաժեշտություն դեռևս չի տեսնում նախ այն պատճառով, որ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի գործող մակարդակը բավարար է կանխատեսվող հորիզոնում առաջարկի շուկերով պայմանավորված գնաճի՝ երկրորդային ազդեցությունների և սպասումների չեզոքացման համար: Բացի այդ, Խորհուրդը շարունակում է մնալ այն կարծիքին, որ առաջարկի շուկերի մարմանը զուգընթաց, տոկոսադրույքների ներկա մակարդակի պայմաններում, 2011 թ. երկրորդ կեսից սկսած, 12-ամսյա գնաճը կձևավորվի նպատակային միջակայքի սահմաններում:

Ելնելով վերը նկարագրված իրավիճակից՝ ԿԲ Խորհուրդը նպատակահարմար գտավ դեռևս անփոփոխ թողնել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը, սակայն, կախված վերը նշված ռիսկերի դրսևորման չափից, չի բացառվում քաղաքականության տոկոսադրույքի ճշգրտման անհրաժեշտությունը:

2010 թ. նոյեմբերի 9-ի նիստում առաջիկա ժամանակահատվածի համար սահմանվեցին ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի 7.25%, լոմբարդային ռեպոյի 10.25% և ներգրավված միջոցների 4.25% մակարդակներ:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

Էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am